Gelen Evrak Tarih Sayı: 07.05.2025 - 20989

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

2025 AİLE YILI

SÜRELİ

Sayı : E-16934678-724.01.02-00108964849
Konu : Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Kapsamında Otomotiv Sektörüne İlişkin Değerlendirme

DAĞITIM YERLERİNE

Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu (PAAMK) sistemi Türkiye, AB, EFTA Ülkeleri (İsviçre, Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn), Faroe Adaları, Cezayir, Mısır, İsrail, Ürdün, Lübnan, Fas, Filistin, Suriye, Tunus, Arnavutluk, Bosna Hersek, Kuzey Makedonya, Karadağ, Sırbistan, Kosova, Moldova, Gürcistan, Ukrayna'nın dahil olduğu çapraz menşe kümülasyonu esasına dayalı bir serbest ticaret alanı sistemidir. Mezkûr sistem, PAAMK'a taraf ülkeler arasındaki ikili veya çok taraflı STA'ların eki menşe protokolleri kaldırılarak, PAAMK sisteminde uygulanan menşe kurallarının çok taraflı bir sözleşmeyle düzenlenmesi ve Avrupa-Akdeniz Bölgesinin bir serbest ticaret alanı olması hedefiyle Bölgesel Konvansiyon adı altında güncellenmiş ve Konvansiyon 1 Şubat 2014 tarihinde ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Öte yandan, üretim tekniklerinde yaşanan değişimler ve yeni tedarik zincirlerinin ortaya çıkması neticesinde, Konvansiyon'daki menşe kurallarının Avrupa-Akdeniz ülkeleri arasında ticaretin arttırılabilmesi ve bu bölgeye yeni yatırımların çekilebilmesi amacıyla güncellenmesi ihtiyacı doğrultusunda Pan Avrupa Akdeniz Ortak Komitesi'nin 7 Aralık 2023 tarihli ve 1/2023 sayılı Kararı'yla Bölgesel Konvansiyon revize edilmiştir.

Söz konusu sistem, Avrupa Birliği ile olan Gümrük Birliği ilişkimiz ile birlikte bölge ülkeleriyle ülkemizin imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşmaları ağı doğrultusunda, ülkemiz firmalarının tedarik zinciri ve üretim alışkanlıklarının belirlenmesinde önemli bir yer kaplamaktadır. Bu doğrultuda, sistemin ülkemizde dış ticaret ve üretim işlemleri gerçekleştiren otomotiv sektörü özelindeki etkisinin, Revize Bölgesel Konvansiyon da göz önünde bulundurularak, değerlendirilebilmesi için bir çalışma yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu kapsamda, Bakanlığımızca yürütülen söz konusu çalışma kapsamında PAAMK sisteminin ve menşe kümülasyonunun otomotiv sektörü özelinde etkilerinin değerlendirilebilmesi ve PAAMK sistemi ile menşe kurallarına anılan sektör temsilcileri tarafından ne kadar hâkim olunduğunun bilinmesi amacıyla bir örneği ekte iletilen soru seti hazırlanmıştır. Bu çerçevede edinilen bilgilerin ilerleyen süreçte Bakanlığımızca tercihli menşe kuralları kapsamında yürütülen çalışmalarda faydalanılabilmesi hedeflenmektedir.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 29DA9969-D45A-4165-B1D2-6604FE5DC96D https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sk. No:63 06530
Telefon No: 0312 204 8477 Faks No: 03122128741
e-Posta: m.sagirkaya@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:
Mahmut Kadir SAĞIRKAYA
Ticaret Uzman Yardımcısı
Telefon No: 0312 204 8477

Bilgileri ile ilgili belgenin ülkemizde otomotiv sanayiinde ihracat, ithalat işlemleri ve üretim faaliyetleri gerçekleştiren sektör paydaşlarınca değerlendirilmesi ve paydaşların geri bildirimlerinin **16 Mayıs 2025 tarihine kadar** *abmense@ticaret.gov.tr* adresine iletilmesi hususunda bilgileri ile gereğini rica ederim.

Atilla BASTIRMACI
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

Ek: Menşe Kümülasyonu - Soru Seti (1 adet belge).

Dağıtım:
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine
Uludag İhracatcı Birliklerine
Otomotiv Sanayii Derneğine
Taşıt Araçları Tedarik Sanayiciler Derneğine
Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneğine
Ford Otomotiv Sanayi Anonim Şirketine
Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.
Toyota Otomotiv San. Türkiye A.Ş.
Hyundai Assan Otomotiv San.Tic.A.Ş.
Oyak Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.
Man Kamyon ve Otobüs Ticaret A.Ş.
Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticarete
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.
Bosch Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketine
Mercedes - Benz Türk A.Ş
Kibar Dış Ticaret A.Ş.
Yücesan Otomotiv San. ve Tic. A. Ş.
Doguş Otomotiv Servis ve Tic.A.Ş.
Mais Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş.
Borusan Otomotiv

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 29DA9969-D45A-4165-B1D2-6604FE5DC96D https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys
Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sk. No:63 06530
Telefon No: 0312 204 8477 Faks No: 03122128741
e-Posta: m.sagirkaya@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:
Ayrıntılı bilgi için:
Mahmut Kadir SAĞIRKAYA
Ticaret Uzman Yardımcısı
Telefon No: 0312 204 8477

MENŞE KÜMÜLASYONU FARKINDALIĞINA DAİR ANKET

Değerli Katılımcı,

Bu anket, ülkemiz ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki Gümrük Birliği ve ülkemizin taraf olduğu Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon (Konvansiyon) kapsamında ithalat ve ihracat gerçekleştiren firmaların üretim ve/veya ticaret faaliyetlerinde menşe kümülasyonunun etkisini incelemek için hazırlanmıştır.

Katılımınız, Konvansiyon kapsamındaki menşe kümülasyonu imkanından haberdar olunup olunmadığı ve firmanız tarafından tedarik zincirinin belirlenmesinde kümülasyonun mümkün olduğu ülkelere öncelik verilip verilmediği gibi hususlar başta olmak üzere çeşitli konulara yönelik sorular aracılığıyla menşe kümülasyonu sisteminin sektöre etkisinin daha kesin olarak anlaşılabilmesi ve sektörün farkındalığının öğrenilebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Lütfen her soruyu sizin için en uygun cevap olacak şekilde yanıtlayınız ve/veya değerlendirmelerinizi ekleyiniz.

Gizlilik İlkesi:

Anket kapsamında belirli sorularda istatistiksel veri talep edilebilmekte olup, verilen yanıtların içeriği hiçbir surette üçüncü taraflar ile paylaşılmayacak ve Ticaret Bakanlığı kayıtlarında gizli kaydıyla tutulacaktır.

Sonuçlar firmalarla bireysel olarak ilişkilendirilmeyecek ve paylaşılan veriler yalnızca genel olarak analiz edilecektir.

İletişim:

Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Ticaret Uzman Yardımcısı Mahmut Kadir Sağırkaya

(m.sagirkaya@ticaret.gov.tr / 0312 204 8477)

Bölümler:

I. Firma Genel Bilgisi

II. Tercihli Ticaret Kapsamında Farkındalık Bilgisi

III. Firmanın Dış Ticaret Bilgileri

IV. Menşe Kuralları ve Çapraz Menşe Kümülasyonu Sistemi

V. Gümrük Birliği ve Serbest Dolaşımın Etkileri

VI. Üçüncü Taraflar ile Tedarik ve Ticaret İlişkileri

VII. Sorunlar ve Politika Önerileri

Anahtar Kelimeler ve Tanımlar

Gümrük Birliği: Türkiye ile AB arasındaki Ortaklık Konseyinin 1/95 sayılı Kararı çerçevesinde 1996 yılında tesis edilen ve sanayi ürünleri ile işlenmiş tarım ürünlerinde ortak gümrük tarifesi, serbest dolaşım ve ticaret politikası uyumunu öngören yapıdır.

Serbest Dolaşım: Gümrük Birliği kapsamında, Türkiye veya AB menşeli olan ya da Türkiye veya AB'de serbest dolaşımda bulunan eşyanın herhangi bir menşe kuralına tabi olmadan A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gümrük vergisinden muaf şekilde ticaretinin yapılmasıdır.

Serbest Ticaret Anlaşması (STA): İki veya daha fazla ülke arasında, tercihli menşe statüsü kazanmış yani menşeli kabul edilen eşyanın gümrük vergileri ve miktar kısıtlamaları olmadan karşılıklı olarak tercihli ticaretini öngören uluslararası anlaşmadır.

Tercihli Menşe Kuralları: Serbest Ticaret Anlaşmaları kapsamında taraf ülkeler arasında ticarette uygulanmak üzere geliştirilen ve bir eşyanın anlaşma kapsamında ihracata veya ithalata konu olabilmesi için "menşeli" kabul edilmesini sağlayan kurallar bütünüdür.

Menşe Kümülasyonu: Aralarında STA bulunan iki ya da daha fazla ülkenin birbirleri menşeli girdileri üretimde serbestçe kullanabilmesine ve bu şekilde üretilen ürünün anlaşmaya taraf diğer ülke veya ülkelere ihracatında tercihli ticarete konu olmasına imkân tanıyan sistemdir.

- ***İkili Kümülasyon:*** Sadece iki ülke arasında uygulanır.
- ***Çapraz Kümülasyon:*** Ortak bir menşe kuralları sistemine taraf olan çok sayıda ülke arasında uygulanır. (Örneğin PAAMK)

Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu Sistemi (PAAMK): Sisteme dahil olan ve aralarında STA ağını tamamlamış olan ülkeler arasında uygulanabilen çapraz kümülasyon sistemidir.

PAAMK'a Taraf Ülkeler: Türkiye, AB, EFTA Ülkeleri (İsviçre, Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn), Faroe Adaları, Cezayir, Mısır, İsrail, Ürdün, Lübnan, Fas, Filistin, Suriye, Tunus, Arnavutluk, Bosna Hersek, Kuzey Makedonya, Karadağ, Sırbistan, Kosova, Moldova, Gürcistan, Ukrayna. (*Ülkemiz ile arasında tercihli ticaret anlaşması yürürlükte bulunmayan/uygulanmayan ülkeler sarı ile işaretlenmiştir.)*

Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon (Konvansiyon): PAAMK'a taraf ülkeler arasında ayrı ayrı mevcut olan menşe protokollerinin uyumlaştırılarak çerçeve bir yapı oluşturan tek bir metnin geçerli olmasını sağlayan ve 2013 yılında yürürlüğe giren çok taraflı uluslararası anlaşmadır.

Revize Konvansiyon: Üretim tekniklerinde yaşanan değişimler ve yeni tedarik zincirlerinin ortaya çıkması neticesinde, Konvansiyon'daki menşe kurallarının Avrupa-Akdeniz ülkeleri arasında ticaretin arttırılabilmesi ve bu bölgeye yeni yatırımların çekilebilmesi amacıyla güncellenmesi ihtiyacı doğrultusunda oluşturulan yeni kurallar kapsamında yenilenen anlaşmadır.

Girdi: Üretim sürecinde nihai ürünün ortaya çıkması için kullanılan yarı mamul, hammadde veya parçadır. PAAMK'ta girdinin menşei, nihai ürünün menşe statüsünü doğrudan etkiler.

Nihai ürün: Tüm üretim süreci tamamlandıktan sonra satışa veya ihracata konu edilen, son tüketiciye yönelik veya tamamlanmış üründür. (Örneğin otomobil)

Üçüncü taraf: PAAMK'a taraf olmayan ve menşe kümülasyonu imkanı bulunmayan ülkelerdir. (Örneğin Çin, Hindistan, ABD …)

Dahilde İşleme Rejimi (DİR): Türkiye'ye ithal edilen girdilerin işlendikten sonra ihraç edilmesi durumunda, girdilere dair gümrük vergisinden muafiyet sağlayan sistemdir.

Telafi Edici Vergi (TEV): Serbest dolaşıma giren ve menşe kurallarını karşılamayan eşya için doğan vergilerdir.

Katılımcı Bilgileri

Bu bölümde katılımcıların, şirketin faaliyet alanıyla ilişkilerinin anlaşılması hedeflenmektedir.

Adınız ve soyadınız (İsteğe bağlı):……

Çalıştığınız şirket ve birim: …….....

Göreviniz: …….....

I. Firma Genel Bilgisi

Bu bölüm, katılımcı firmaların genel profiline dair bilgi edinmeyi amaçlamaktadır. Firmanın dış ticaret mevzuatına hâkimiyeti, organizasyon yapısı, menşe kurallarını yöneten özel birimlerin varlığı ve bu konudaki karar alma mekanizmasındaki konumu belirlenmeye çalışılmaktadır.

- **Türkiye'nin dış ticaret mevzuatına dair bilgi seviyenizi nasıl değerlendirirsiniz?**

☐ Hiç bilmiyorum

☐ Biraz biliyorum

☐ Yeteri kadar biliyorum

☐ Mevzuata hakimim

- **Tercihli menşe kurallarının uygulanmasında firmanızın politikalarını belirleyen özel bir biriminiz var mı?**

☐ Evet (Belirtiniz)

☐ Hayır

- **Çok uluslu bir firmada çalışıyor iseniz, bir önceki soruda yöneltilen politikaların belirlenmesinde firmanızın yurt dışında bulunan ana merkezi tarafından mı karar alınmaktadır? Cevabınız hayır ise karar alıcı birimi belirtiniz.**

☐ Evet

☐ Hayır (Belirtiniz) **……**

- **Tercihli menşe kurallarının öğrenilmesinde yararlanılan kaynakları lütfen belirtiniz.**

☐ Bakanlık duyuru, eğitim, seminer ve bilgilendirmeleri

☐ Tercihli menşe kurallarına ilişkin yayımlanan mevzuat

☐ İnternet üzerinden açık kaynak, kitap, makaleler

☐ Diğer (Belirtiniz) **……**

II. Tercihli Ticaret Kapsamında Farkındalık Bilgisi

Katılımcıların Gümrük Birliği, PAAMK, STA'lar ve Revize Bölgesel Konvansiyon hakkında bilgi düzeyleri ölçülerek, sektördeki genel farkındalık seviyesinin analiz edilmesi amaçlanmaktadır.

- **Ülkemiz ile AB arasında tesis edilmiş olan Gümrük Birliği hakkında bilgi sahibi misiniz?**

☐ Evet

☐ Hayır

- **Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon hakkında bilgi sahibi misiniz?**

☐ Evet

☐ Hayır

• Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon'a taraf ülkeler ile Türkiye'nin imzalamış olduğu Serbest Ticaret Anlaşmaları hakkında bilgi sahibi misiniz?

☐ Evet

☐ Hayır

- **Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon'un güncellenmesi kapsamında getirilen yeniliklere (Revize Konvansiyon'a) dair bilgi sahibi misiniz?**

☐ Evet

☐ Hayır

III. Firmanın Dış Ticaret Bilgileri

(Son 10 yıllık veriler esas alınarak cevaplanmalıdır)

Firmaların son 10 yıllık dönemde ihracat ve ithalat profilleri, ürün gamı, işlem hacmi ve ticaretin yönünün (AB / PAAMK ülkeleri ile mi yoksa başka ülkelerle mi ticaret yapıldığı) belirlenmesi ve menşe kümülasyonunun uygulandığı ülke gruplarına yönelik ticari faaliyet düzeyinin saptanması amaçlanmaktadır.

- **Firmanızın Türkiye'de kurulu üretim tesisi bulunmakta mıdır?**

☐ Evet

☐ Hayır

- **Firmanızın faaliyet alanı nedir?**

☐ Nihai araç üretimi (Otomobil, Kamyon, vb.)

☐ Parça / komponent / aramalı üretimi

☐ Montaj ve son test

☐ Hepsi

Diğer: _____

I. *İhracat Bilgisi*

- **Firmanız Türkiye'de ürettiği eşyayı ihraç ediyor mu?**

☐ Evet

☐ Hayır

- **Firmanızın ihraç ettiği eşyanın tam adı ve yıllık üretim hacmi nedir?**

- **Firmanızın yıllık ortalama ihracat hacmi nedir?**

☐ *Bulunmamaktadır*

☐ *0–100 milyon USD*

☐ *100 milyon – 1 milyar USD*

☐ *1 milyar USD üzeri*

Net rakam (İsteğe bağlı): _____

- **Firmanızın AB haricindeki PAAMK ülkelerine ihracat miktarı ortalama olarak nedir? (Lütfen AB'yi hariç tutarak değerlendiriniz)**

☐ *Bulunmamaktadır*

☐ *0–100 milyon USD*

☐ *100 milyon – 1 milyar USD*

☐ *1 milyar USD üzeri*

Net rakam (İsteğe bağlı): _____

- **Firmanızın AB ile gerçekleştirdiği ihracat miktarı ortalama olarak nedir?**

☐ *Bulunmamaktadır*

☐ *0–100 milyon USD*

☐ *100 milyon – 1 milyar USD*

☐ *1 milyar USD üzeri*

Net rakam (İsteğe bağlı): _____

II. *<u>İthalat Bilgisi</u>*

- **Firmanız Türkiye'de ürettiği eşya için girdi ithal ediyor mu?**

☐ Evet

☐ Hayır

- **Firmanızın ithal ettiği girdiler/eşya nelerdir?**

☐ Bulunmamaktadır

☐ Nihai araç (Otomobil, Kamyon, vb.)

☐ Parça / komponent / aramalı

☐ Hepsi

Diğer: _____

- **Firmanızın yıllık ithalat miktarı nedir?**

☐ *Bulunmamaktadır*

☐ *0–100 milyon USD*

☐ *100 milyon – 1 milyar USD*

☐ *1 milyar USD üzeri*

Net rakam (İsteğe bağlı): _____

- **Firmanızın AB haricindeki PAAMK ülkelerinden ithalat miktarı ortalama olarak nedir? (Lütfen AB'yi hariç tutarak değerlendiriniz)**

☐ *Bulunmamaktadır*

☐ *0–100 milyon USD*

☐ *100 milyon – 1 milyar USD*

☐ *1 milyar USD üzeri*

Net rakam (İsteğe bağlı): _____

- **Firmanızın AB'den gerçekleştirdiği ithalat miktarı ortalama olarak nedir?**

☐ *Bulunmamaktadır*

☐ *0–100 milyon USD*

☐ *100 milyon – 1 milyar USD*

☐ *1 milyar USD üzeri*

Net rakam (İsteğe bağlı): _____

IV. Menşe Kuralları ve Çapraz Menşe Kümülasyonu Sistemi

Bu bölüm, firmaların tercihli menşe kurallarına hâkimiyeti, bu kuralları ne ölçüde uyguladığı, sistemin ihracat süreçlerine etkisi, üretim süreçlerinde PAAMK ülkelerinden tedarik edilen girdilerin kullanım sıklığı, belge düzenleme kapasiteleri gibi konularda bilgi sağlamayı hedeflemektedir. Ayrıca PAAMK'ın doğrudan kullanım durumunun ölçülmesi amaçlanmaktadır.

- **Menşe kuralları hakkında bilgi sahibi misiniz?**

☐ Hiç değilim

☐ Biraz sahibim

☐ Yeteri kadar sahibim

☐ Mevzuata hakimim

- **Firmanız dış ticarette tercihli menşe kurallarını ne ölçüde kullanmaktadır?**

☐ Hiç

☐ Nadiren

☐ Bazen

☐ Sıklıkla

- **Tercihli menşe kurallarının ihracat süreçlerine etkisini nasıl değerlendirirsiniz?**

(1: Hiç etkisi yok – 5: Çok büyük etkisi var)

☐ [1]

☐ [2]

☐ [3]

☐ [4]

☐ [5]

- **PAAMK bölgesinde gerçekleştirdiğiniz ihracat ve ithalat işlemleri bakımından bölge ülkeleriyle Türkiye arasında yürürlükte bulunan Serbest Ticaret Anlaşmalarından faydalanıyor musunuz?**

☐ Evet

☐ Hayır

STA kullanımının toplam ticaret hacmi içerisindeki yeri (İsteğe bağlı): _____

- **Firmanız üretimde farklı PAAMK ülkelerinden tedarik ettiği girdileri/parçaları kullanıyor mu?**

☐ Evet

☐ Hayır

- **Firmanız, PAAMK'a taraf ülkelerle ticaret yaparken <u>çapraz menşe kümülasyonu</u> imkanından yararlanıyor mu? Bir başka ifadeyle, PAAMK'a taraf bir ülkeye STA kapsamında ihraç edilecek bir ürünün üretiminde PAAMK'a taraf bir başka ülkeden menşeli girdi ithal edip kullanıyor mu?**

☐ Evet, aktif olarak kullanıyoruz

☐ Kısıtlı şekilde kullanıyoruz

☐ Hayır, kullanmıyoruz

☐ Bilinmiyor

Çapraz menşe kümülasyonu kapsamı işlemlerin toplam ticaret hacmi içerisindeki yeri (İsteğe bağlı): _____

- **PAAMK kapsamında gerçekleştirilen ticaret işlemlerinin firmanızın maliyetleri üzerindeki etkisi nedir?**

☐ Maliyetleri azaltıcı etkisi var

☐ Bir etkisi yok

☐ Maliyetleri arttırıcı etkisi var

☐ Bilinmiyor

- **Firmanızın PAAMK sayesinde aşağıdaki unsurlardan hangilerini elde ettiğini değerlendiriyorsunuz? (Birden fazla işaretlenebilir)**

☐ Daha geniş ihracat pazarı

☐ Daha geniş tedarik zinciri

☐ Daha hızlı ihracat ve ithalat yapılabilmesi

☐ Üretim kapasitesinde artış

☐ Hiçbiri

Diğer: _____

- **Firmanız PAAMK bölgesinde gerçekleştirdiği ticaret işlemlerinde Dahilde İşleme Rejiminden faydalanıyor mu?**

☐ Evet

☐ Hayır

- **Bir önceki soruya cevabınız *Evet* ise; Dahilde İşleme Rejiminin PAAMK bölgesinde kümülasyon imkanına etkisi hakkında ne düşünüyorsunuz?**

☐ Bir etkisi yok

☐ Kümülasyonu kısıtlayıcı etkisi var

Diğer: _____

- **Firmanızın gerçekleştirdiği ihracat işlemleri için menşe ispat ve dolaşım belgelerinin (EUR.1, EUR-MED, A.TR Dolaşım Belgesi) düzenlenmesiyle ilgili çalışan bir birimi var mı? (İsteğe bağlı)**

☐ Evet

☐ Hayır (belirtiniz): _____

- **Menşe ispat ve dolaşım belgelerinin (EUR.1, EUR-MED, A.TR Dolaşım Belgesi) düzenlenmesinde firmanızca karşılaşılan zorluklar varsa bu konudaki düşüncelerinizi belirtiniz. (İsteğe bağlı)**

Açık uçlu yanıt: _____

V. Gümrük Birliği ve Serbest Dolaşımın Etkileri

Gümrük Birliği kapsamında gerçekleştirilen serbest dolaşıma tabi ticaretin, firmaların üretim ve ihracat süreçlerine katkısının değerlendirilmesi ve menşe kuralı uygulanmayan Gümrük Birliği sistemi ile PAAMK gibi tercihli menşe kuralı esaslı kümülasyon sisteminin karşılaştırmalı analizinin yapılması amaçlanmaktadır.

- **Firmanız Gümrük Birliği kapsamında AB ülkelerine ihracat yapıyor mu?**

☐ Evet

☐ Hayır

- **Herhangi bir menşe kuralı uygulanmayan Gümrük Birliği kapsamındaki serbest dolaşımın ihracat süreçlerinize katkısı nedir?**

☐ Yüksek katkı sağlıyor

☐ Orta düzeyde katkı sağlıyor

☐ Etkisiz

☐ Bilgim yok

- **Firmanız, <u>ürettiği ürünü</u> Gümrük Birliği kapsamında ihraç ederken, söz konusu ürünün üretiminde PAAMK'a taraf bir başka ülkeden <u>STA kapsamında menşeli girdi</u> ithal edip kullanıyor mu?**

☐ Evet, aktif olarak kullanıyoruz

☐ Kısıtlı şekilde kullanıyoruz

☐ Hayır, kullanmıyoruz

☐ Bilinmiyor

- **Herhangi bir menşe kuralına tabi olmadan Gümrük Birliği kapsamında gerçekleştirilen ticaret işlemleri ile tercihli menşe kurallarına dayanan PAAMK kapsamında gerçekleştirilen ticaret işlemleri arasındaki bağlantıyla ilgili ne düşünüyorsunuz? (Birden fazla işaretlenebilir)**

☐ Gümrük Birliği'nin girdi tedariğinde PAAMK kapsamındaki çapraz kümülasyon sistemine ilişkin olumlu veya olumsuz bir katkısı bulunmamaktadır

☐ Gümrük Birliği girdi tedariğinde PAAMK harici ülkelerden (üçüncü taraflardan) menşeli olmayan girdi kullanabilmemiz açısından büyük kolaylık sağlamaktadır

☐ Gümrük Birliği girdi tedariğinde PAAMK dahilindeki STA'lar kapsamında menşeli girdi kullanabilmemiz açısından büyük kolaylık sağlamaktadır

Diğer: _____

VI. Üçüncü Taraflar ile Tedarik ve Ticaret İlişkileri

Firmaların PAAMK dışında kalan ülkelerden (örneğin Çin) girdiler temin edip etmediği, bu girdilerin PAAMK ülkelerine olan ihracata etkisi ve menşe kazandırmada yaratabileceği kısıtların tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

- **Firmanız PAAMK bölgesine ihraç ettiği eşyanın üretiminde üçüncü taraf menşeli (yani menşeli olmayan) ürün ya da girdi/parça kullanıyor mu?**

☐ Evet, sınırlı ölçüde
☐ Evet, yoğun şekilde
☐ Hayır

- **İlk soruya cevabınız *Evet* ise; üçüncü taraflardan ithal ettiğiniz girdiler/parçalar PAAMK bölgesine yapılan ihracatta menşe kuralları nedeniyle bir kısıtlama oluşturuyor mu?**

☐ Evet, tercihli menşe kuralını karşılayamıyoruz
☐ Hayır, etkilenmiyoruz
☐ Kısmen

- **İlk soruya cevabınız *Evet* ise; üçüncü taraflar ile olan tedarik ilişkileriniz PAAMK kapsamında menşe kazandırma zorunluluğu nedeniyle tedarik zincirinde zorluk yaratıyor mu?**

☐ Evet,
☐ Hayır
☐ Bilmiyorum

- **Üçüncü taraflar ile olan tedarik ilişkileriniz Gümrük Birliği açısından herhangi bir zorluk oluşturuyor mu?**

☐ Evet,
☐ Hayır
☐ Bilmiyorum

VII. Sorunlar ve Politika Önerileri (İsteğe bağlı)

Açık uçlu sorular aracılığıyla firmaların sistemde karşılaştığı yapısal sorunlar, menşe kurallarıyla ilgili öneriler ve Revize Konvansiyon hakkındaki değerlendirmeleri kapsamında niteliksel verilerin öğrenilmesi amaçlanmaktadır.

- **Menşe kurallarına dayanan tercihli ticaretin dış ticaret faaliyetlerinize etkisi nedir?**

- **PAAMK kapsamında yapılan ticarette yaşadığınız zorluk var mı? Varsa en büyük zorluk nedir?**

- **Türkiye'nin PAAMK'a daha etkin entegrasyonu gerekli mi? Bunun için neler yapılmalı?**

- **Revize Konvansiyon ile birlikte getirilen "PAAMK bölgesinde, AB harici ülkeler ile gerçekleştirilen ticarette, Telafi Edici Vergi ödeme zorunluluğunun kaldırılması" imkanını faydalı buluyor musunuz? *(Lütfen sebepleriyle belirtiniz.)***

- **Daha esnek menşe kurallarının, örneğin üretiminizde PAAMK haricindeki ülkeler menşeli girdilerin daha fazla kullanılmasına imkan tanınmasının üretim ve tedarik zincirine olası etkisini belirtir misiniz?**

- **Türkiye'nin mevcut STA'lar haricinde başka hangi ülkeler ile tercihli menşe kurallarına dayanan STA'lar yapmasının ticari faaliyetlerinize olumlu katkı sağlayacağını düşünüyorsunuz? Bu STA'larda nasıl menşe kurallarına yer verilmeli? (Örneğin ne kadar menşeli girdi kullanımına izin verilmeli)**

- **Eklemek istediğiniz başka bir yorum veya öneri var mı? Lütfen belirtiniz.**

Anketin sonuna geldiniz…

Katılımınız için teşekkür ederiz…